

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ หน้า ๓๕๕๕

ข่าวในพระราชสำนัก

ค่ายหลวงบ้านโป่ง

วันจันทร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

วันนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายพันเอก หม่อมเจ้าอมรทัต ราชองครักษ์ ไปแทนพระองค์เพื่อช่วยงานที่ระลึกถึงดอกเตอร์วุฒโรวีวิลสัน ซึ่งถึงแก่กรรมไปแล้ว ณ สำนักไครสต์. เซอร์ช. กรุงเทพฯ ฯ

การพระเมรุทองสนามหลวง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า ถึงเวลาอันสมควรแล้วที่จะประกอบพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ กรมหลวงศรีรัตนโกสินทร์ พระศพสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และพระศพสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเทวะวงศ์

เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๐๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖

นุโรปการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปลุกพระเมรุและ
สร้างสำหรับพระสงฆ์สวดพระอภิธรรมตามอย่างธรรมเนียมพระ
เมรุยอดฉัตร ๕ ชั้น^๕ ซึ่ง^๕ที่^๕ต้อง^๕สนามหลวง มีราชวัตรที่บับฉัตร
นากทองเงินรายรอบพระเมรุ กับปลับปลาพระที่นั่งทรงธรรม
สำหรับที่ประทับและทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ทั้งศาลาลูกขุน
ทางด้านเหนือ ศาลานางในทางด้านใต้แห่งปลับปลา และปรา
อื่น ๆ ตกแต่งประดับไว้อย่างงดงามตามสมควรแก่พระเกียรติยศ
พระบรมวงศ์อันสูงศักดิ์ไว้พร้อมเสร็จบริบูรณ์ แล้วทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดงานที่จะเสด็จพระราชดำเนินไปทรง
บำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทานที่พระศพ ฯ ละ ๒ วันก่อน ถึง
วันการบ ๓ จึงให้เชิญพระศพ^๕แห่ง^๕พระ^๕เมรุ^๕ยัง^๕ต้อง^๕สนามหลวง
พระราชทานเพลิงตั้งมีรายการและกำหนดวันงาน คือ—

งานที่ ๑

พระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ

เจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ กรมหลวงศรีรัตนโกสินทร

—*—

วันที่ ๒ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๖ เวลาเช้าเจ้าพนักงานได้เปลื้องพระโกศ^๕รูป^๕ประกอบ^๕ออก เชิญพระโกศ^๕รูป^๕ลง^๕ทรง
พระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ กรม

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๐๑

หลวงศรีรัตนโกสินทรชนประดิษฐฐานเหนือพระแท่นแว่นฟ้าทองคำ พระราชทานประกอบพระโกษฐทองคำใหญ่ประดับพุ่มยอด และเฟื้องแวดล้อมด้วยฉัตรทอง เครื่องสูง เครื่องราชอิสริยยศ ฉัตรนำหน้าวงบางขุนพรหม และจัดตั้งสิ่งต่าง ๆ ไว้พร้อมเสร็จ ส่วนสงฆิกายอนัมน้ำและเงินก็ได้เริ่มสวดกวดตั้งตั้งแต่วันนั้นไป

เวลา ๕ นาฬิกาหลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องเต็มยศทหารบกประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทรงสอดสายสพายมหาวชิรมงกุฎ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระบรมราชินีโดย ขบวนรถยนตร์ พระที่นั่ง ยังวัง บางขุนพรหม เสด็จขึ้นประทับณห้องที่ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่อห้องที่ประดิษฐานพระศพ ทรงเครื่องนมัสการพระพุทธแล้ว ทรงเครื่องนมัสการทรงธรรม พระเทพมุนีวัดพระเชตุพนแสดง พระธรรมเทศนาถวายกัณฑ์หนึ่งจบ ทรงเครื่องนมัสการบูชา พระธรรม พระสงฆ์เปรียญ ๔ รูปสวดบรรยายธรรมตามเทศน์ จบ ทรงทอดผ้าไตรยามกัณฑ์เทศน์ไตรพระสวด พระสงฆ์ ๕ รูปสดับปกรณ์แล้ว ทรงประเคนใบวัดอุปัชฌาย์เครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์ พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา พระราชาคณะ ถวายอดิเรกเสร็จกลับไป ทรงทอดไตรอีก ๒๐ ไตร พระสงฆ์ ๒๐ รูปสดับปกรณ์ถวายอนุโมทนา พระราชาคณะถวายอดิเรก

เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๐๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖

เสร็จกลับไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดเครื่องนมัสการบูชาพระธรรมที่เตียงพระสวดพระอภิธรรมเช่นกับงานพระศพ ออกสู่พระเมรุ และมีประโคมประจำพระศพแต่รังซึกกลองชนะเข้าประจำกลองตามพระเกียรติยศ เวลา ๖ นาฬิกา ๑๕ นาทีหลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชินีเสด็จพระราชดำเนินกลับ เจ้าพนักงานกึ่งเต็กเชิญเครื่องสังเวชน์ไปตั้ง สงฆ์ถวายอนันต์และจันทน์ไปสวดกึ่งเต็กตั้งเครื่องสังเวชน์แล้วกลับลงไปสวดกึ่งเต็กต่อไป

วันที่ ๓ ธันวาคม เวลา ๕ นาฬิกาหลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องเต็มยศทหารบกประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทรงสายสพายมहाปรมาภรณ์ เสด็จพระราชดำเนินยังวังบางขุนพรหมเหมือนวานนี้ ทรงเครื่องนมัสการพระพุทธรูปแล้ว ทรงเครื่องนมัสการทรงธรรม พระราชเวที วัดเบญจมบพิตรแสดงพระธรรมเทศนาถวายกัณฑ์หนึ่งจบ ทรงเครื่องนมัสการบูชาพระธรรม พระสงฆ์เปรียญ ๔ รูปสวดบรรยายธรรมตามเทศน์จบ ทรงทอดผ้าไตรยามกัณฑ์เทศน์ไตรพระสวด พระสงฆ์ ๕ รูปสดับปกรณ์แล้ว ทรงประเคนใบวัดอุปัชฌาย์เครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์ พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๐๓

พระราชกฤษฎีกายกเลิกเสร็จกลับไป ทรงทอดไตรอีก ๒๐ ไตร
พระสงฆ์ ๒๐ รูปสดับปกรณ์แล้วถวายอนุโมทนา พระราชกฤษฎีกายกเลิกเสร็จแล้วพระสงฆ์กลับไป เวลา ๖ นาฬิกา ๑๕ นาที
หลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันที่ ๔ ธันวาคม เวลา ๑ นาฬิกาหลังเที่ยง เจ้าพนักงาน
ได้เปลื้องพระโกศทูลทองใหญ่ประกอบออก เชิญพระโกศทูลทอง
ทรงพระศพจากตำหนักชั้นรถพระวอวิมานเทียมม้า ๔ ออกจากวัง
บางขุนพรหมลงไปตามถนนสามเสนมีรถตามพระศพเป็นอันมาก
ไปตามถนนจักรพงษ์ เลี้ยวข้ามสะพานผ่านพิภพลีลาไปตามถนน
ราชินี เลี้ยวถนนพระพิพิธ ถนนสนามไชย หยุดหน้าวัดพระ
เชตุพน เชิญพระโกศทูลทองพระศพจากพระวอวิมานชั้นยัง
เกรินเวชยันตราชรถ ประกอบพระโกศทูลทองใหญ่ยอดพุ่ม
เฟื่องเสร็จ โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้า
กรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต ทรงทอดผ้าขาวพับของหลวง ๒๐
พับ พระสงฆ์วัดพระเชตุพนสดับปกรณ์ถวายอนุโมทนา พระ
ราชกฤษฎีกายกเลิกเสร็จแล้ว ภูษามาลาชั้นเกรินประคองพระ
โกศทูล เจ้าพนักงานได้เลื่อนเกรินเทียบบุษบกเวชยันตราชรถ
เชิญพระโกศทูลพระศพเลื่อนเข้าประดิษฐานในบุษบกเวชยันต
ราชรถ จัดตั้งรวบรวนแก้ตามพระอิสริยยศ ขบวนนำแตรวง

นำทหารบก ๑๑ กองพัน ๑ ต่อมาแต่รงนำทหารมหาดเล็ก
จ.ป.ร. กองพัน ๑ รวมเป็นสองกองพัน ขบวนเครื่องพระราช
อิสริยยศมีธง ๓ ชายสองข้างคู่ ๑ คู่แห่งผ้าเขียวลายสรวมเสื่อ
ครุยลอมพอกเดินสองข้างรวม ๑๖๐ กลองชะนะแดงลายทอง
เดินสองข้างรวม ๘๐ ระหว่างกลางมีจ่าปี ๑ จ่ากลอง ๑ สารวัด
กลอง ๒ แตรฝรั่งเดินสองข้างรวม ๑๖ แตรงอนเดินสองข้าง
รวม ๒๐ สังข์ ๑ สารวัดแตร ๑ เครื่องสูงห้าชั้น ๑๐ บั้งแตรก ๖
ระหว่างกลางสังฆการีเชิญพัศดยศพระราชอาณา ๑ แล้วถึงรถ
พระญาณวราภรณ์อ่านพระอภิธรรมนำพระศพกั้นกลดกำมลอบัง
สุริย์ ต่อมาเครื่องสูงหน้าห้าชั้น ๖ เจ็ดชั้น ๒ บั้งแตรก ๔ พระ
แสงหว่างเครื่องข้างหน้า ๖ ถึงเวชยันตราจรถทรงพระโกษฐ์พระ
ศพ ภูยามาลาสรวมครุยลอมพอกประคองพระโกษฐ์ ๒ พระ
กลด ๑ บั้งพระสุริย์ ๑ พัดโบก ๑ อินทร์พรหมเชิญจามรข้างขวา ๘
ข้างซ้าย ๘ คู่เคียงข้าราชการกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ และ
กระทรวงยุติธรรม ชั้นพระยา ๑ คู่ ชั้นพระ ๗ คู่ เครื่องสูง
หลังเจ็ดชั้น ๒ ห้าชั้น ๔ บั้งแตรก ๒ ชุมสาย ๒ พระแสงหว่าง
เครื่องตอนหลัง ๔ นำพวันสยายผมตามพระศพ ๖ ต่อมาถึงข้า
หลวงเชิญเครื่อง สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวง
นครสวรรค์วรพินิต ก็ได้เสด็จทรงพระดำเนินตามพระศพด้วย

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ หน้า ๕๐๐๕

พร้อมทั้งพระญาติและข้าหลวงในกรมเดินตามพระศพ เจ้าพนักงานได้จัดตั้งขบวนไว้พร้อมเสร็จ

ครั้นเวลา ๓ นาฬิกา ๓๐ นาทีหลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องเต็มยศทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ จ.ป.ร. ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทรงสายสพายมหาจักรีบรมราชวงษ์ เสด็จพระราชดำเนินออกจากพระบรมมหาราชวังโดยขบวนรถม้าพระที่นั่ง ราชองครักษ์ นายม้านั้น มีทหารม้ารักษาพระองค์และนายทหารเชิญธงกระบี่ชูธงพระครุฑพาดขนม้านำ ทหารม้าหน้าและตามเสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนรถม้าออกประตูพิมานไชยศรีประตูวิเศษไชยศรี ไปตามถนนหน้าพระธาตุ หยุดที่ถนนพระธาตุตรงหลังพระที่นั่งทรงธรรม เสด็จพระราชดำเนินขึ้นพระที่นั่งทรงธรรม ประทับพระราชบัลลังก์มุกหน้า โปรดเกล้าฯ ให้เดินขบวนแห่พระศพแต่หน้าวัดพระเชตุพนขึ้นไปตามถนนสนามไชย ถนนราชดำเนินใน เลี้ยวถนนพระจันทร์ ขบวนหน้าเลยไปตามถนนพระจันทร์ และเลี้ยวขึ้นไปตามถนนพระธาตุ ขบวนพระราชอิสริยยศเลี้ยวเข้าในถนนเหนือพระเมรุ หยุดเวชยันตราชรถที่ถนนพระจันทร์ ตรงหัวถนนประตูพระเมรุด้านเหนือ ภูษามาลาเชิญพระโกศผู้พระศพเลื่อนลงจากเวชยันตราชรถทางเกวียน ขันยานมาศสามลำ

เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๐๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

คาน พระญาณวราภรณ์^๔ขึ้นเสด็จกงอ่านพระอภิธรรมนำพระศพ
เดินขบวนพระอิสริยยศต้นแต่ธง ๓ ชาย คู่แห่กลองชนะ
เครื่องสูงอินทร์พรหม พระแสงหว่างเครื่องหน้าหลัง นาฬิกา
ข้าหลวงเชิญเครื่อง สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวง
นครสวรรค์วรพินิต พร้อมด้วยพระญาติที่มุ่งชาวตามพระศพ
เวียนพระเมรุตามประเพณี ๓ รอบแล้ว เทียบพระยานมาศสาม
ลำคานที่มุขพระเมรุตวันออก เชิญพระโกษฐ์พระศพขึ้นสู่
พระเมรุ เปลื้องพระโกษฐ์ประกอบออก เชิญพระโกษฐ์
ลองทรงพระศพขึ้นยังพระจิตกาธาน ประกอบพระโกษฐ์จันทร์
พร้อมด้วยเครื่องถวายพระเพลิงและเครื่องประดับพระอิสริยยศ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับพระที่นั่งทรงธรรม ทรง
เครื่องนมัสการทรงธรรม สมเด็จพระสังฆราชเจ้าแสดงพระ
ธรรมเทศนาถวายกัณฑ์หนึ่งจบ พระสงฆ์สมเด็จพระราชาคณะ
พระราชาคณะ ๔๐ รูปสวดศราทธพรตจบแล้ว ทรงทอดผ้าไตร
ยามกัณฑ์เทศน์และผ้าไตรพระสวดศราทธพรต ๔๐ พระสงฆ์
ที่นั่งนดับปกรณ์ แล้วทรงประเคนใบวัดอุปัชฌาย์ไทยธรรม
เครื่องบูชากัณฑ์เทศน์ พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา สมเด็จพระ
สังฆราชเจ้าถวายอดิเรกเสร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จจากพระที่นั่งทรงธรรมขึ้นประทับพระเมรุ เวลา ๕ นาฬิกา

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ หน้า ๕๐๐๗

๕๐ นาทีหลังเที่ยง พระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ กรมหลวงศรีรัตนโกสินทร เจ้าพนักงานประโคมแตรสังข์กลองชนะ ทหารกระทำการเคารพพระศพ แตรวงบรรเลงเพลงมหาไชย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานเพลิงพระศพแล้ว เสด็จขึ้นประทับพระราชบัลลังก์มุขหน้าพระที่นั่งทรงธรรม พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้าฝ่ายในและอรรคราชทูตทูตานุทูตต่างประเทศ ข้าราชการหลวงชั้นพระบาทฝ่ายหน้าฝ่ายในและพระสงฆ์ขึ้นไปยังพระเมรุถวายพระเพลิงต่อไป เวลา ๖ นาฬิกาหลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินกลับด้วยขบวนรถยนต์พระที่นั่งสู่พระราชวังพญาไท เมื่อหมดผู้ขบวนถวายพระเพลิงแล้ว เจ้าพนักงานได้ปิดพระฉากถวายพระเพลิงและสุมพระอัฐิไว้คนหนึ่ง และมีประโคมแตรสังข์ กลองชนะ จำเป่ากลองประจำตลอดไป ตามเวลาตั้งแต่เวลาเชิญพระศพเข้าสู่พระเมรุ พระสงฆ์ได้สวดพระอภิธรรมประจำสร้างทั้ง ๔ จนกว่าจะได้เชิญพระอัฐิกลับ

วันที่ ๕ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๕๖๖ เวลาเช้าเจ้าพนักงานภูษามาลาได้ดับพระเพลิงประมวณพระอัฐิพระอังคารถวายทรงคลุมไว้ ตั้งเครื่องนำพระสุคนธ์ขึ้นสรงพระอัฐิทองค้ำลงยา และ

เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๐๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

พระโกษาธิบดี ทองลงยา สำหรับ ทรงบรรจุพระอัฐิไว้เหนือพานทอง
สองชั้นและเครื่องนมัสการทองน้อยไว้เสร็จ เจ้าพนักงานได้
เลี้ยงอาหารภัตต์แก่พระสงฆ์ที่สวดพระอภิธรรมประจำสร้างทั้ง ๔
ตั้งแต่ได้เชิญพระศพเข้าสู่พระเมรุรวม ๓๒ รูป

เวลา ๗ นาฬิกา ก่อนเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงเครื่องเต็มยศทหารเรือ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ทรงสายสพายปฐมจุลจอมเกล้า เสด็จพระราชดำเนินโดย
ขบวนรถยนต์พระที่นั่งจากพระราชวังปทุมธานี อยุธยา
พระที่นั่งอนันตนาคราชหน้าพระธาตุ เสด็จพระราชดำเนินทางพระที่
นั่งทรงธรรมไปขึ้นประทับยังพระเมรุ พระราชทานน้ำพระ
สุคนธ์สังข์พระอัฐิ แล้วเจ้าพนักงานภูษามาลาแจกและแปร
พระรูปถวายทรงคลุมไว้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ
ประทับพระราชอาสน์ ณ มุขใต้แห่งพระเมรุ โปรดเกล้าฯ
ให้ข้าทูลลอองธุลีพระบาท ซึ่งเป็นราชตระกูล และราชินิกุล เดิน
สามหาบของหลวง ๒ สำหรับรวม ๖ หาบ คือ ๑ ไตร นายพลโท
พระยาวิชิตวงษ์วุฒิไกร (ม.ร.ว. สิทธี สุทัศน์ ณ อยุธยา) หาบ
มหาเสวกตรี พระยาราชสีหยศ (ม.ร.ว. เพ็ญ ดารากร ณ อยุธยา)
๒ ไตร มหาอำมาตย์โท พระยาสวัสดิวรวิถีสวัสดิ์ (ม.ร.ว. สายหยุด
สนิทวงษ์ ณ อยุธยา) หาบ อำมาตย์เอก พระยาสิทธิศักดิ์

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๐๕

สนธิวงศ์ (ม.ร.ว. ถัด สนิทวงศ์ ณ กรุงเทพฯ) ๓ ไตร นายพลตรี
พระยาศรีสรรราชภักดี (ม.ร.ว. ฉาย กำภู ณ กรุงเทพฯ) หาบ
อำมาตย์เอก พระยารัตยานุรักษ์ (ม.ร.ว. นุด อิศรางกูร ณ กรุงเทพฯ)
๔ ไตร มหาอำมาตย์โท พระยาฤทธิพิทักษ์ (ต้น บุณนาค)
หาบ นายพลตรี พระยาพระกฤษณรักษ์ (สวาท บุณนาค) ๕ ไตร
มหาอำมาตย์โท พระยาธรรมสารเนติ (ถึก บุณนาค) หาบ นาย
พลเรือตรี พระยาดำรงราชพลขันธ์ (คอน บุณนาค) ๖ ไตร
นายพลตรี พระยาเทพาธิบดี (เจ็น บุณนาค) หาบ มหาเสวกตรี
พระยาเทพมณเฑียร (สนั่น บุณนาค) เวียนพระเมรุโดยอุตรา
วุฒ ๓ รอบ แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จประทับ
ในพระเมรุ ทรงทอดผ้าไตรแพร ๓ หาบ มีสมเด็จพระสังฆ
ราชเจ้า สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ พระญาณวราภรณ์ สมเด็จพระ
วันรัตน์ พระธรรมวโรดม พระมงคลทิพมุนี ได้ขึ้นยัง
พระเมรุตามลำดับสดับปกรณ์ แล้วไปนั่งยังอาสนสงฆ์พระ
ที่นั่งทรงธรรม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเก็บพระอัฐิ
สรงพระสุคนธ์ ๓ องค์ แล้วโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้า
น้อยยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต ทรงเก็บพระ
อัฐิสรงพระสุคนธ์ต่อไป และประมวลงบรรจุในพระโกษฐ์
ทองลงยาเหนือพานทองสองชั้น ภูษามาลาเชิญจากพระเมรุ

เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๑๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖

ทางบรรไดด้านตะวันตกขึ้นพระที่นั่งทรงธรรม ประดิษฐานใน
บุษบกทองคำเหนือพระแท่นแว่นฟ้าทองคำ ส่วนพระองค์การนั้น
เจ้าพนักงานได้ประมวลงลงในพระฉอบทองประดิษฐานเหนือพาน
ทองปักไว้ในพระเมรุ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
พระราชดำเนินจากพระเมรุขึ้นประทับยังพระที่นั่งทรงธรรม ทรง
พระเคนภัตตาหารเครื่องสามหาบเลี้ยงพระสงฆ์ที่ดับปกรณ์ ๖ รูป
พระสงฆ์รับพระราชทานฉันแล้วถวายอนุโมทนา สมเด็จพระ
สังฆราชเจ้าถวายอดิเรกเสร็จกลับแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้นิมนต์
พระสงฆ์ ๕๐ รูปขึ้นนั่งยังอาสนสงฆ์ ทรงทอดผ้าไตร ๑๓ ไตร
และโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวง
นครสวรรค์วรพินิตทรงทอดต่อไปรวมเป็นจำนวน ๕๐ ไตร พระ
สงฆ์ดับปกรณ์ถวายอนุโมทนา พระราชาคณะถวายอดิเรกเสร็จ
โปรดเกล้าฯ ให้พระยาวงศาภรณ์กัญญิตยามาลาเชิญพระโกษฐพระ
อัฐิจากบุษบกเหนือพระแท่นแว่นฟ้าทองคำณพระที่นั่งทรงธรรม
ไปขึ้นเหนือพระเสถียรกิง และเจ้าพนักงานเชิญพระฉอบพระ
องค์การจากพระเมรุขึ้นเหนือพระวอมาบรรจบที่หน้าพระที่นั่งทรง
ธรรม กัญญามาลาเชิญพระกลดมีเครื่องสูงตามพระเกียรติยศพร้อม
เดินขบวนร้อง ๓ ซาบ คู่แห่ กลองชนะ จ่าปี่ จ่ากลอง แตร
งอน แตรฝรั่ง สังข์ สรวัดกลองสรวัดแตร เครื่องสูงหน้าทำ

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๑๑

ชั้น ๖ เจ็ดชั้น ๒ บังแทรก ๔ เครื่องสูงหลัง เจ็ดชั้น ๒ ห้าชั้น ๔
บังแทรก ๒ ชุมสาย ๒ พระแสงหวางเครื่องหน้า ๖ หลัง ๔
เดินขบวนแต่หน้าพระที่นั่งทรงธรรมออกทางถนนประตูพระเมรุ
ด้านเหนือ เลี้ยวถนนพระจันทร์ ถนนราชดำเนินใน ถนน
สนามไชย หยุดขบวนหน้าประตูเทวาพิทักษ์ เชิญพระโกษฐ
พระอัฐิขึ้นพักไว้ยังพระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท ส่วนพระ
อังคารนั้น เจ้าพนักงานได้เชิญไปไว้ใน พระวิหารวัดราชบพิธจน
กว่าจะได้บรรจุ เมื่อขบวนแห่พระอัฐิออกพ้นพระเมรุไปแล้ว
เวลา ๘ นาฬิกา ๔๕ นาทีก่อนเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
หัวเสด็จพระราชดำเนินกลับพระราชวังพญาไท

งานที่ ๒

พระศพสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก

กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราไชย

วันที่ ๖ ธันวาคม เวลาเช้าเจ้าพนักงานได้จัด แต่งตั้ง ที่ห้อง
พระโรงวังปารุสกวัน เชิญพระโกษฐลอดทรงพระศพสมเด็จพระ
เจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพชรบูรณ์

เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๑๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖

อินทราไชยชนประดิษฐานเหนือพระแท่นแว่นฟ้าทองคำ ประ
กอบพระโกษฐ์ทองใหญ่ประดับพุ่มยอดและเฟื้อง แวดล้อม
ด้วยฉัตรทองเครื่องสูงเครื่องราชอิสริยยศและตั้งสิ่งต่างๆ สำหรับ
งานพระศพไว้พร้อม สงฆ์ภิกษุสงฆ์และจีนได้เริ่มสวดกวดึก
ตั้งแต่นั้นไป

ครั้นเวลา ๔ นาฬิกาหลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงนคร
ราชสีมาเสด็จแทนพระองค์ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลที่พระศพสม
เด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนเพชรบูรณ์อินทราไชยณวัง
ปารุสกวัน ทรงพระเคนพัดสังเค็ดแก่พระราชอาคันตุกะถวาย
พระธรรมเทศนา แล้วทรงเครื่องนมัสการพระพุทธรูปและ
เครื่องนมัสการทรงธรรม พระธรรมไตรโลกาจารย์วัดมหาธาตุ
แสดงพระธรรมเทศนาถวายกัณฑ์หนึ่งจบ ทรงเครื่องนมัสการ
บูชาพระธรรม พระเปรียญ ๔ รูปสวดบรรยายธรรมตามเทศน์จบ
ทรงทอดผ้าไตรยามสังเค็ดกัณฑ์เทศน์ ๑ ไตร พระสวด ๔ สดับ
ปกรณ์แล้ว ทรงพระเคนบาญชีเครื่องสังเค็ดและใบวัดอุบ้จัจัย
เครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์แล้ว พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา พระ
ธรรมไตรโลกาจารย์ถวายอดิเรกเสร็จกลับไป ทรงพระเคนพัด
สังเค็ดหัวทานแก่พระราชอาคันตุกะ ๕ พัด ทรงทอดไตรสังเค็ดหัว

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๑๓

ทาน ๕ ไตรไม่มีสังเค็ด ๑๕ รวม ๒๐ ไตร พระสงฆ์ ๒๐ รูปสดับ
ปกรณ์ถวายอนุโมทนา พระราชาคณะถวายอดิเรกเสร็จ ทรงจุด
เทียนเครื่องบูชาพระธรรมที่พระแท่นเด็จพระสวด พระสงฆ์
เริ่มสวดพระอภิธรรมกับมีประโคมแตรสังข์กลองชนะ จำป้า
กลองตามพระเกียรติยศประจำพระศพเช่นอย่างพระศพผู้พระเมร

เวลา ๕ นาฬิกาหลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง
เครื่องเต็มยศทหารบก ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทรงสาย
สพายมหาวชิรมงกุฎ เสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนรถยนต์
พระที่นั่งแต่พระราชวังพญาไท พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชินี
ยังวังปารุสกวัน ประทับลับพลายกหน้าโรงกงเต๊ก ทอดพระ
เนตรสังฆนิกายอนันต์และจีนสวดกงเต๊กตามวิธี ทั้งกระจำตเสร็จ
แล้ว เวลา ๖ นาฬิกาหลังเที่ยงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันที่ ๗ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๖ เวลา ๕ นาฬิกา
๑๐ นาทีหลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่อง
เต็มยศทหารบกประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สอดสายสพายมหา
ปรมาภรณ์ เสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนรถยนต์พระที่นั่งยัง
วังปารุสกวัน เสด็จขึ้นประทับห้องที่ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล
ต่อห้องที่ประดิษฐานพระศพ ทรงประเคนพัตสังเค็ดกัณฑ์เทศน์
แล้วทรงเครื่องนมัสการพระพุทธและเครื่องนมัสการ ทรงธรรม

เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๑๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖

พระธรรมโกษาจารย์ วัดราชาธิวาสแสดงพระธรรมเทศนาถวายจบ
ทรงเครื่องนมัสการบูชาพระธรรม พระเปรียญถานานุกรม ๔
รูปสวดบรรยายธรรมตามเทศน์จบ ทรงทอดไตรสังเค็ดกัณฑ์
เทศน์ ๑ ไตรพระสวด ๔ พระสงฆ์ ๕ รูปสดับปกรณ์และถวายอนุ
โมทนา พระราชาคณะถวายอดิเรกเสร็จแล้วพระสงฆ์กลับไป
ทรงประเคนพัดสังเค็ดหัวทานสดับปกรณ์แล้วทรงทอดไตรสังเค็ด
หัวทาน ๕ ไตรไม่มีสังเค็ด ๑๕ พระสงฆ์ ๒๐ รูปสดับปกรณ์และ
ถวายอนุโมทนา พระราชาคณะถวายอดิเรกเสร็จกลับไป เวลา
๖ นาฬิกา ๒๐ นาทีหลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ
พระราชดำเนินกลับพระราชวังพญาไท

วันที่ ๘ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๖ เวลา ๑ นาฬิกา
หลังเที่ยงเจ้าพนักงานได้เปลื้องพระโกษฐ์ทองใหญ่ที่ประกอบ
ออก เชิญพระโกษฐ์ทองทรงพระศพจากตำหนักชั้นรถพระวอ
วิมานเทียมม้า ๔ ออกจากวังปารุสกวันไปตามถนนราชดำเนินนอก
มีรถพระราชวงศ์ข้าราชการและข้าในกรมตามพระศพเป็นอันมาก
ไปตามถนนราชดำเนินนอก ข้ามสะพานผ่านฟ้าลีลาศไปตามถนน
ราชดำเนินกลาง ข้ามสะพานผ่านพิภพลีลาเลียกลงไปตามถนน
ราชินี เลี้ยวถนนพระพิพิธออกถนนสนามไชย หยุดรถทรง
พระศพหน้าวัดพระเชตุพน เชิญพระโกษฐ์ทองทรงพระศพจาก

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๑๕

พระวอวิมานชั้นยังเกรินเวชยันตราขรท ประกอบพระโกษฐ์
ทองใหญ่ประดับพุ่มยอดและเฟื้องเสร็จ โปรดเกล้าฯ ให้สม
เด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงนครราชสีมาทรงทอดผ้า
ขาวพับ ๒๐ พับ พระสงฆ์ วัดพระเชตุพนสถับปกรณ์ถวายอนุ
โมทนา พระราชาคณะถวายอดิเรกเสร็จ แล้วภูษามาลาชั้น
เกรินประคอง พระโกษฐ์เจ้าพนักงานได้เลื่อนเกรินชั้นเทียบ
บุษบกเวชยันตราขรท เจริญพระโกษฐ์พระศพเลื่อนเข้าประดิษ
ฐานในบุษบกเวชยันตราขรท จัดตั้งรับขบวนแห่ตามพระอิสริ
ยยศ ขบวนหน้าแตรวงนำทหารบกกราบ ๑ กองพัน ๑ ต่อมา
แตรวงนำทหารมหาดเล็ก จ. ป. ร. กองพัน ๑ รวมเป็นสองกองพัน
ขบวนเครื่องพระราชอิสริยยศมีธง ๓ ชายเดินสองข้างคู่ ๑ คู่แห่
นุ่งผ้าเขียวลายสรวม เสื้อครุย ลอมพอกเดิน สองข้าง รวม ๑๖๐
กลองชนะนะแดงลายทองเดินสองข้าง ๘๐ ระหว่างกลางมีจ่าปี ๑ จ่า
กลอง ๑ สารวัดกลอง ๒ แตรฝรั่งเดินสองข้างรวม ๑๖ แตรงอน
เดินสองข้างรวม ๒๐ สังข์ ๑ สารวัดแตร ๑ เครื่องสูงห้าชั้น ๑๐
บังแทรก ๖ ระหว่างกลางสังฆการีเจริญพัศยศพระราชาคณะนำ ๑
แล้วถึงรถพระญาณวราภรณ์อ่านพระอภิธรรมนำพระศพ ก็นกลด
ก้ามลอมมีบังสุริย์ ต่อมาเครื่องสูงหน้าห้าชั้น ๖ เจ็ดชั้น ๒ บัง

เล่ม ๕๐ หน้า ๕๐๑๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

แทรก ๔ พระแสงหว่างเครื่อง ๖ ถึงเวชยันตราขรทรงพระโกษฐ์
พระศพ ภูษามาลาสรวมครุยลอมพอกประคองพระโกษฐ์ ๒
พระกลด ๑ บังพระสุริย์ ๑ พัดใบ ๑ อินทร์พรหมเชิญจามรข้าง
ขวา ๘ ข้างซ้าย ๘ คู่เคียงข้างราชการกระทรวงศึกษาธิการชั้นพระ
ยา ๑ คู่ ชั้นพระ ๑ คู่ เครื่องสูงหลังเจ็ดชั้น ๒ ห้าชั้น ๔ บังแทรก
๒ ชุมสาย ๒ พระแสงหว่างเครื่องตอนหลัง ๔ นาฬิกาเสวยนม
เดินตามพระศพ ๖ ต่อมามหาดเล็กขึ้นในกรมขุนนางเชิญเครื่อง
ราชอิสริยยศเดินตามพระศพไว้พร้อม

เวลา ๓ นาฬิกา ๓๐ นาทีหลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงเครื่องเต็มยศทหารมหาดเล็ก รักษาพระองค์ จ.ป.ร. ประดับ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ทรงสายสพายมหาปรมาภรณ์พร้อมด้วยสม
เด็จพระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนรถม้าพระที่นั่ง
แต่ในพระบรมมหาราชวัง ทหารม้าให้นำตามเสด็จ ทหารเชิญธง
กระบี่ชูชและธงพระครุฑพาหุขึ้นม้าน้ำพร้อมด้วยราชองครักษ์และ
นายม้าน้ำ เสด็จพระราชดำเนินออกประตูพินาศไชยศรี ประตู
วิเศษไชยศรีไปตามถนนพระธาตุเลี้ยวถนนพระจันทร์ หยุดรถ
พระที่นั่งหน้าพลับพลา เสด็จขึ้นประทับพลับพลาริมถนน พระ
จันทร์เหนือพระเมรุ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปลูกสร้าง
ขึ้นใหม่เป็นที่ประทับทอดพระเนตรขบวนแห่พระศพพร้อมด้วย

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ น้ ๔๐๑๗

พระบรมวงศานุวงศ์ โปรดเกล้าฯ ให้เดินขบวนแห่พระศพแต่หน้า
วัดพระเชตุพนมาตามถนนสนามไชยถนนราชดำเนินในเลียวถนน
พระจันทร์ขบวนผ่านพลับพลาหน้าพระที่นั่งไปตามถนนพระจันทร์
เลียวขึ้นไปตามถนนพระธาตุ ขบวนเครื่องพระราชอิสริยยศ
เลียวเข้าทางถนนด้านเหนือพระเมรุ หยุดเวชยันตราจรทถถนน
พระจันทร์ตรงถนนประตูพระเมรุด้านเหนือ ภูษามาลาได้เชิญ
พระโกษฐพระศพเลื่อนลงจากเวชยันตราจรทททางเกรินขึ้นไปประ
ดิษฐานยังยานมาศสามลำคาน พระญาณวราภรณ์ขึ้นเสด็จกง
อ่านพระอภิธรรมนำพระศพ เดินขบวนพระราชอิสริยยศต้น
แต่ชง ๓ ชาย คู่แห่กลองชนะ แตรองน แตรฝรั่ง สังข์ จำปี
จำกลอง เครื่องสูงบังแทรกอินทร์พรหม พระแสงหว่างเครื่อง
หน้าหลัง สังฆการีเชิญพัคยศพระราชาคณะนำ พระยานมาศ
สามลำคานทรงพระศพ นาพิวัน มหาดเล็กเข้าในกรมเชิญ
เครื่องและตามพระศพเวียนพระเมรุโดยอุตราวัฏตามประเพณี ๓
รอบแล้วเทียบพระยานมาศสามลำคานที่มุขพระเมรุด้านตะวันออก
เชิญพระศพขึ้นสู่พระเมรุ เปลื้องพระโกษฐประกอบออกเชิญ
พระโกษฐลอดทรงพระศพขึ้นยังพระจิตกาธาน ประกอบพระ
โกษฐจันทน์พร้อมด้วยเครื่องถวายพระเพลิง และเครื่องประดับ
พระอิสริยยศ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับพระที่นั่งทรง

เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๑๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖

ธรรมเนียม ทรงประเคนพัดสังเค็ดกัณฑ์เทศน์แล้วทรงเครื่องนมัสการทรงธรรม สมเด็จพระสังฆราชเจ้าแสดงพระธรรมเทศนา ถวายกัณฑ์หนึ่งจบ พระสงฆ์สมเด็จพระราชาคณะพระราชาคณะ ๔๐ รูปสวดศราทศพรตจบแล้ว ทรงทอดไตรยามสังเค็ดกัณฑ์เทศน์ ๑ และผ้าไตรพัดสังเค็ดหัวทาน ๑๑ ไตรไม่มีสังเค็ด ๒๕ รวม ๔๑ แก่พระสวดศราทศพรตด้วยสดับปกรณ์แล้ว ทรงประเคนใบวัดอุปัชฌาย์เครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์ พระสงฆ์พระราชาคณะทั้งนั้นถวายอนุโมทนา สมเด็จพระสังฆราชเจ้าถวายอดิเรกเสร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จจากพระที่นั่งทรงธรรมขึ้นประทับพระเมรุ เวลา ๕ นาฬิกา ๕๐ นาทีหลังเที่ยงพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพ็ชรบูรณ์อินทราไชย เจ้าพนักงานประโคมแตรสังข์กลองชนะหน้าป่าจากกลองตามพระเกียรติยศ ทหารที่แห่พระศพกระทำการเคารพพระศพ แตรวง บรรเลงเพลงมหาไชย พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้า ฝ่ายใน อรรคราชทูตทูตานุทูต ข้าทูลลอองธุลีพระบาททั้งพระสงฆ์ได้ขึ้นถวายพระเพลิงพระศพต่อไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อพระราชทานเพลิงพระศพแล้ว เสด็จประทับมุขหน้าพระที่นั่งทรงธรรม ถึงเวลา ๖ นาฬิกาหลังเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๑๕

พระราชดำเนิรกลับโดยขบวนรถยนต์พระที่นั่งสู่พระราชวังพญาไท เมื่อผู้ขึ้นถวายพระเพลิงหมดแล้ว เจ้าพนักงานได้ปิดพระฉากถวายพระเพลิงสมเด็จพระอัฐิไว้คนหนึ่ง

วันที่ ๕ ธันวาคม เวลาเช้าเจ้าพนักงานภูษามาลาได้ดับพระเพลิง ประมวล พระอัฐิ พระอังคารถวายทรงคลุมไว้ตั้งเครื่องพระสุคนธ์ชั้นสูงพระอัฐิทองค้ำลงยา พระโกษฐ์ทองลงยาสำหรับทรงบรรจุพระอัฐิไว้เหนือพานทองสองชั้น และเครื่องนมัสการทองน้อยไว้เสร็จ เจ้าพนักงานได้เลี้ยงอาหารภัตต์แก่พระสงฆ์ที่สวดพระอภิธรรมประจำสร้างทั้ง ๔ ตั้งแต่ได้เชิญพระศพเข้าสู่พระเมรุรวม ๓๒ รูป

เวลา ๗ นาฬิกาเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องพระกุญาคำประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทรงสายสพายปฐมจุลจอมเกล้า เสด็จพระราชดำเนินด้วยรถยนต์พระที่นั่งจากพระราชวังพญาไท หยุดรถพระที่นั่งที่ถนนหน้าพระธาตุ เสด็จพระราชดำเนินทางพระที่นั่งทรงธรรมไปขึ้น ประทับ ยิงพระเมรุ พระราชทานน้ำพระสุคนธ์สรองพระอัฐิ แล้วเจ้าพนักงานภูษามาลาแจงและแปรพระรูปถวายทรงคลุมไว้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ประทับ พระราช อาสน์มุขใต้ แห่ง พระ เมรุโปรดเกล้า ฯ ให้ข้าทูลลอองธุลีพระบาทซึ่งเป็นราชตระกูลและ

เล่ม ๔๐ หน้า ๔๐๒๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖

ราชินิกุลเดินสามหาบของหลวง ๒ สำหรับรวม ๖ หาบ คือ ๑ ไตร
มหาเสวกเอก พระยาบริบูรณ์ราชสมบัติ (ม.ร.ว. มุล ตรากร
ณกรุงเทพฯ) หาบจางวางโท พระยามหานามราช (ม.ร.ว. จำนง
นพวงศ์ ณกรุงเทพฯ)

๒ ไตรมหาเสวกโท พระยาศรีภักดากร (ม.ล. วรार्ห กุญชร
ณกรุงเทพฯ) หาบเสวกเอก พระยาเทวธีราช (ม.ร.ว. โป้ย มา
ลากุล ณกรุงเทพฯ)

๓ ไตร มหาเสวกโท พระยาพจนปรีชา (ม.ร.ว. สำเร้ง อิศร
ศักดิ์ ณกรุงเทพฯ) หาบ เสวกเอก พระยาชาติเดชอุดม (ม.ร.ว.
ไต้ะ มาลากุล ณกรุงเทพฯ)

๔ ไตร จางวางโท พระยาอุดมราชภักดี (โถ สุจริตกุล) หาบ
จางวางตรี พระยาราชภพน์บริหาร (ม.ล. เหน้ พึ่งบุญ ณกรุงเทพฯ)

๕ ไตร มหาเสวกโท พระยานุรักษ์ราชมณฑไยร (อืด สุจริต
กุล) หาบหัวหมื่น พระยาพิพิธไอสุวิย (ม.ล. ยินดี อิศรเสนา
ณกรุงเทพฯ)

๖ ไตร มหาอำมาตย์โท พระยาสิริรัตนมนตรี (สงบ สุจริต
กุล) หาบ หัวหมื่น พระยานเรนทรราชา (ม.ล. อูรา คเนจร
ณกรุงเทพฯ) เวียนพระเมรุโดยอุตราวัฏ ๓ รอบแล้ว พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จประทับในพระเมรุ ทรงทอดไตรแพร

๓ หาบ พระสงฆ์สมเด็จพระสังฆราชเจ้า สมเด็จพระพุทฺธ

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐ หน้า ๕๐๒๑

โฆษาจารย์ พระญาณวราภรณ์ สมเด็จพระพุฒาจารย์
พระสาสนโสภณ พระมรคทิมุณี สดับปกรณ์ ไตรแพร
สามหาบตามลำดับแล้วไปนั่งยังอาสนพระที่นั่งทรงธรรม พระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเก็บ พระอัฐิ สรง พระสุคันธ์ และ
บรรจุในพระโกศฐู่ทองลงยาเหนือพานทองสองชั้น ส่วนพระ
อังคารเจ้าพนักงานประมวลงในพระผอบทองเหนือพานทองปัก
ไว้ที่พระเมรุ โปรดเกล้าฯ ให้พระยาวงษาภรณ์ภูษิตภูษามาลา
เชิญพระโกศฐู่พระอัฐิจากพระเมรุทางบรรไดด้านตะวันตก ขึ้น
ประดิษฐานในบุษบกทองเหนือพระแท่นแว่นฟ้าทองคำ ณ พระที่
นั่งทรงธรรม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สด็จจากพระเมรุขึ้น
ประทับพระที่นั่งทรงธรรม ทรงประเคนเครื่องอาหารภัตตรสาม
หาบเลี้ยงพระสงฆ์สดับปกรณ์ ๖ รูปรับพระราชทานฉันแล้วถวาย
อนุโมทนา สมเด็จพระสังฆราชเจ้าถวายอดิเรกเสร็จกลับไป
โปรดเกล้าฯ ให้ นิมนต์พระสงฆ์ ๕๐ รูปขึ้นนั่งยังอาสนสงฆ์ ทรง
ทอดไตรสังเค็ดหัวทานสดับปกรณ์ ๖ ไตร และไตรเปล่าบ้าง
แล้วโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวง
นครราชสีมาทรงทอดต่อไปอีกรวม ๕๐ พระสงฆ์สดับปกรณ์ -
ถวายอนุโมทนา พระราชาคณะถวายอดิเรกเสร็จ โปรดเกล้าฯ
ให้พระยาวงษาภรณ์ภูษิต ภูษามาลาเชิญพระโกศฐู่ พระอัฐิ จากบุษ

เล่ม ๕๐ หน้า ๕๐๒๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖

บกเหนื่อพระแท่นทองณพระที่นั่งทรงธรรมไปขึ้นพระเสลี่ยงกง
เจ้าพนักงานเชิญพระผอบพระ อังคาร ขึ้น พระเสลี่ยง มา บรรจบ
ขบวนที่หน้าพระที่นั่งทรงธรรม ภูษามาลาเชิญพระกลด มี
เครื่องสูงตามพระเกียรติยศพร้อม เดินขบวนร้อง ๓ ซายคู่
แห่กลองชนะ จำปี จ่ากลอง แตรองอนแตรฝรั่ง สังข์ เครื่อง
สูงหน้าห้าชั้น ๖ เจ็ดชั้น ๒ บั้งแตรก ๔ หลังเจ็ดชั้น ๒ ห้าชั้น ๔ บั้ง
แตรก ๒ ชุมสาย ๒ พระแสงหว่างเครื่องหน้า ๖ หลัง ๔ มหาด
เล็กขำในกรมเชิญเครื่อง เดินขบวนออกทางถนนประตูพระ
เมรุด้านเหนือเลี้ยวถนนพระจันทร์ ถนนราชดำเนินใน ถนน
สนามไชยไปหยุดหน้าประตูเทวาพิทักษ์ เชิญพระโกษฐ์พระ
อัฐิขึ้นพักไว้ยังพระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท เมื่อขบวนเดิน
พ้นหน้าพระที่นั่งไปแล้ว เวลา ๘ นาฬิกา ๕๐ นาทีก่อนเที่ยง
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินกลับพระราชวัง
พญาไท